

Nr 241

Av herr Löfgren m. fl., om ändrade bestämmelser rörande licensavgift för radio med extra högtalare.

Vid flera olika tillfällen och från olika håll har framställningar gjorts för att få till stånd en ändring av bestämmelsen angående skyldighet att erlægga särskild ljudradiolicensavgift för varje till radiomottagningsapparat ansluten högtalare.

I en motion år 1952 (nr II: 55) anhölls att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t framhålla önskvärdheten av att tillstånd, som utfärdats för industri- och liknande företag att inneha radiomottagningsapparat, skulle anses innefatta samtliga radiomottagningsapparater inom företaget, vilka användes inom arbets- och kontorslokaler.

I utlåtande över motionen (nr 2 år 1952) anförde andra kammarens allmänna beredningsutskott bl. a. att enligt inhämtad upplysning pågick inom telestyrelsen överväganden av olika möjligheter, varigenom licenskostnaderna skulle kunna nedbringas för dem, som har ett flertal mottagare. Då telestyrelsen redan hade sin uppmärksamhet riktad på frågan, hemställde utskottet att motionen ej måtte föranleda någon riksdagens åtgärd. Riksdagen biföll denna hemställan.

I en motion i andra kammaren år 1956 (nr II: 328) föreslogs att riksdagen måtte besluta sådan ändring av bestämmelserna om skyldighet att erlægga licensavgift för radiomottagningsapparat, att särskild avgift ej skulle utgå för till radiomottagningsapparat ansluten högtalare.

I motionen begäres sålunda ej att flera mottagningsapparater inom ett industri- eller liknande företag skulle få användas mot endast en licensavgift, utan ett undanrödjande av det orimliga kravet, att för en enda radiomottagare med t. ex. 20 anslutna högtalare skulle erläggas 21 licensavgifter.

I allmänna beredningsutskottets utlåtande med anledning av motionen meddelas, att telestyrelsen och Sveriges radio ansett att frågan borde behandlas i samband med vissa andra spörsmål om licensavgifter o. d. Telestyrelsen och Sveriges radio hade förklarat sig villiga att i samråd företaga en utredning. Med hänsyn därtill fann utskottet någon ytterligare åtgärd i anledning av motionen icke påkallad utan hemställde, att den icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

När motionen behandlades i andra kammaren gjorde allmänna beredningsutskottets dåvarande ordförande herr Svensson i Alingsås med anledning av en direkt fråga av huvudmotionären herr Löfgren bl. a. följande uttalande:

Det framgår ju tämligen klart av utskottets föreliggande utlåtande att utskottet har sympatier för den tankegång som motionären tillkännagivit i sin motion. Den egentliga orsaken till att utskottet byggt upp ett avslagsyrkande på motionen är som motionären själv mycket riktigt har framhållit, att det nyligen har igångsatts en ny utredning beträffande dessa förhållanden jämte en del andra licensfrågor som måste sammankopplas till ett helt för att systemet skall klaffa ordentligt.

Nu frågar motionären mig vad jag personligen har för uppfattning om dessa förhållanden, och jag måste säga att jag instämmer i vad utskottet anfört. Jag tror för min del inte att det skulle föreligga några oöverstigliga hinder — om det inte uppkommer hinder av teknisk natur — för att realisera just den fråga som motionären fört på tal. Såsom tidigare nämnts gäller det ju här inte så mycket pengar, och jag tror också att det har en viss betydelse för arbetet inom vår industri om en underhållning med musik under arbetet kan äga rum.

Sådant var läget 1956 och man hade berättigade förhoppningar om att positiva åtgärder skulle vidtagas med anledning av den uppmärksamhet, som telestyrelsen redan 1952 hade på detta enligt gängse uppfattning svårbegripliga förhållande och den utredning som allmänna beredningsutskottet meddelat hade igångsatts av telestyrelsen och Sveriges radio då motionen II: 328 behandlades.

I en skrivelse till Konungen, daterad den 24 oktober 1959, har telestyrelsen avlämnat förslag till ändring av Kungl. Maj:ts kungörelse den 23 maj 1958 (nr 231) angående rätt att inneha radiomottagningsapparat. I denna skrivelse behandlas den i det föregående upptagna frågan på sidorna 34—43 (i stencilerad upplaga, som bl. a. tillställts undertecknad Löfgren).

Telestyrelsen gör en ingående behandling av hela problemkomplexet, och kommer med ett direkt förslag till ändring av 13 § i gällande förordning. Ehuru detta förslag ej helt tillgodoser de önskemål, som den tidigare framförda motionen avsåg, skulle en väsentlig förbättring uppnås, om telestyrelsens förslag antoges.

Telestyrelsen har i den omnämnda skrivelsen upptagit även andra förslag, men som framgår av handlingarna i årets statsverksproposition har departementschefen utgått från att inga ändringar nu skall vidtagas i fråga om bestämmelserna om licensavgifter. En omfattande ny utredning bebådas, och det kan vara förklarligt om en ingående utredning göres innan ur ekonomisk synpunkt betydelsefulla ändringar vidtages i nu rådande ekonomiska läge.

För oss motionärer synes det emellertid väsentligt, att de hittills gällande bestämmelserna beträffande särskild radiolicens för varje extra högtalare snarast möjligt ändras. Det är en klen tröst att vederbörande verk redan 1952 haft sin uppmärksamhet riktad på detta egendomliga förhållande, som dessutom helt säkert ej heller tillämpats konsekvent. Det har väl sålunda aldrig fallit någon in att avkräva en bilägare två licensavgifter för sådan bilradiomontering, som utförts med särskild högtalare i bilens bakre del, under det att t. ex. fem licensavgifter utgår för en enda mot-

tagningsapparat utan högtalare om fyra högtalare anslutes till mottagningsapparatens för att göra utsändningar hörbara för olika personer i samma lokal.

Att efter telestyrelsens belysande framställning hänföra denna fråga till ytterligare utredning förefaller oss helt onödigt, eftersom de ekonomiska konsekvenserna är klarlagda och ur det allmännas synpunkt så oväsentliga, att ett ytterligare uppskov måste anses opåkallat.

Med anledning av vad som här anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att i enlighet med av telestyrelsen gjord framställning 13 § i radiolicenskungörelsen erhåller följande lydelse:

»Vad i denna kungörelse stadgas rörande radiomottagningsapparat skall jämväl gälla till sådan apparat ansluten återgivningsanordning.

Om både radiomottagningsapparatens och de anslutna återgivningsanordningarna befinner sig inom lokaler, som disponeras av tillståndshavaren, erfordras dock för återgivningsanordningar inom för bostadsändamål ej avsedda lokaler endast ett tillstånd för varje påbörjad grupp om tio sådana anordningar. Därvid räknas radiomottagningsapparatens, om den befinner sig inom sistnämnda lokaler, såsom en enhet i första gruppen.» samt

att denna ändring träder i kraft fr. o. m. den 1 juli 1960.

Stockholm den 25 januari 1960

Sigfrid Löfgren

Axel Gustafsson

Gustav Boija

Johan Ö. Agren

Eric Nelander